

ZÁPIS: New European Bauhaus: Nordic co-design.

Datum:	24.3.2021
Místo konání:	Adresa či online odkaz
Program:	https://www.nordicbauhaus.eu/#/page=2
Zapsal/a:	Lenka Pavličová, junior odborný konzultant pro výzkum

1

Dne 24. března 2021 se konala událost o nově spuštěné iniciativě Nového evropského Bauhausu (NEB). Událost byla spolupořádaná finským ministerstvem životního prostředí, ministerstvem školství a kultury, Radou ministrů severovýchodních států (Nordic Council of Ministers) a centry architektury a designu Finska, Norska a Islandu (Archinfo, Design og arkitektur Norge, Island Design and Architecture). Kancelář CZELO se zúčastnila první části této události.

Webinář byl uveden slovy finské ministryně pro životní prostředí, a změnu klimatu **Kristou Mikkonen**, která potrhla globální rozměr iniciativy Nového evropského Bauhausu. Vyslovila, že globální problémy potřebují globální řešení. A k tomu je potřeba využít potenciálu designu a kultury a aktivního zapojení mladé generace, protože právě ta zdědí budovy navrhované v současné době. Svůj proslov uzavřela citátem známého finského architekta Alvara Aalto: *Nothing is as dangerous in architecture, as dealing with separated problems. (Nic není v architektuře tak nebezpečné, jako řešit jednotlivé problémy odděleně).*

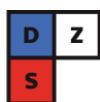
S myšlenkou iniciativy Nového Evropského Bauhausu (NEB) přišla Ursula von der Leyen, která poprosila o podporu této iniciativy komisařky **Mariyu Gabriel** a **Elisu Ferreiru**. Ty ve svém sdíleném projevu představily cíle iniciativy NEB – vytvořit spojník mezi oblastí VaVal a kulturou a vzděláváním; vytvořit prostor, kde budeme žít v míru se Zemí; uvést do praxe evropskou zelenou dohodu; vytvořit inkluzivní projekty, které po pandemii navrátí do Evropy naději; vytvoření komunity s novým způsobem myšlení, a vytvoření projektů postavených na dialogu a přínosu přímo občanů samotných. Zdůraznily, že NEB stojí na třech D: *Design – Delivery – Difussion.*

Ruth Reichstein (EK) zdůraznila, že pro úspěšné uskutečnění NEB je nutné zapojení kulturní dimenze a vytvoření něčeho hmatatelného, s konkrétními změnami, které občane cítí. Hlavní myšlenkou NEB je zamyslet se, jak chceme žít *zítra*; není to o pouhém využití udržitelných materiálů ve stavebnictví nebo o přeměně budov a jejich okolí, ale jedná se o celý koncept. Projekt NEB je postaven na trojúhelníku tvořeném 1. *udržitelností* 2. *estetikou/stylem* 3. *inkluzí/přístupností a cenovou dostupností*.

Časová rovina iniciativy NEB: 1. fáze společného návrhu (*design phase*) – spuštěna 18. ledna 2021, 2. realizace (*delivery phase*) – důležitým mezníkem bude zveřejnění první výzvy v září, 3. diseminace

Pracovní struktura NEB:

1. *Core project team* – součástí je společné výzkumné středisko Evropské Komise (JRC)
2. tzv. *steering network* – součást EK, v rámci GŘ (EAC, RTD, REGIO, ENER, CLIMA, ENV, GROW, EMPL, COMM,...), má zároveň za úkol mapovat možné synergie
3. Kulatý stůl *High-level Round table* – jeho činnost začala na začátku dubna, je tvořen 18 členy z devíti různých oblastí (architektura, design, urbanismus, udržitelné podnikání, umění a kultura, sociální sektor, inkluze, klima...). Nejedná se o oficiální expertní skupinu, ale spíše by do projektu měla přinést inspiraci od konkrétních jednotlivců. Skupina má rovnoměrné zastoupení, co se týče genderu, věku a geografického původu. Cílem je propagace iniciativy NEB, organizace události v daných zemích, atp.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

4. důležitou součástí struktury NEB jsou partneři NEB – [na webu NEBu](#) je otevřená výzva pro zapojení nových partnerů. Zapojit se mohou neziskové organizace, nepolitické struktury, ale partnerství nejsou otevřena pro firmy. Každý týden jsou vybíráni noví partneři. Partneři mohou následně podávat zpětnou vazbu NEB a zapojit se do výběru výherců cen NEB.

Fáze společného návrhu

NEB je stále ve fázi společného návrhu, kdy probíhá sběr veškerých podnětů, nápadů, připomínek, a to prostřednictvím událostí (jako např. *Nordic co-design*) nebo v rámci první velké NEB konference, která proběhne 22.–23.4.2021. Hlavním nástrojem design fáze je webová stránka NEB, kam mohou lidé přispívat jejich nápady a podněty do jednotlivých kategorií: 1. Examples 2. Ideas&visions 3. Challenges & Needs. Z příspěvků vyplývá, že největší potřeba je v budování sítí kontaktů (*networking*) a v inkluzi.

Fáze realizace

Pro realizování projektů v rámci NEB jsou důležité finance. První možností pro získání financování bude cena NEB, vyhlášena v dubnu a otevřená po dobu dvou měsíců, cílem je ocenit již existující projekty, které by mohly inspirovat NEB. Cena bude udělována v deseti kategoriích, s cenou 30 tisíc eur/kategorií. Navíc bude vyhlášena speciální cena pro mladé pod 30 let.

V září bude vyhlášena výzva pro pilotní projekty, celkem bude vybráno pět projektů, které míří na konkrétní a hmatatelné změny na místech v rámci EU.

Q&A

Q: Jaká je role měst v této iniciativě? Mohou se stát partnery NEB?

Ruth Reichstein: Města hrají velmi důležitou roli. Je však velice důležité potvrdit, že NEB se netýká pouze měst, ale také venkova. Je to hlavně o konkrétních místech v konkrétních státech – například v Portugalsku existuje *mořský Bauhaus (Bauhaus of the seas)*. Města se jako politické subjekty partnery NEB stát nemohou, nevidíme v tom žádný smysl, mít 27 členských států, a navíc ještě zastoupení jednotlivých měst. Ale organizace okolo měst (*organisation around cities*) se zapojit mohou.

Q: Mohou se školy zapojit?

RR: Ano, školy, univerzity, jakákoliv jiná školská zařízení se partnery stát mohou, jako to už udělala např. helsinská univerzita *Aalto yliopisto*. Jsme si vědomi, že oblast vzdělávání je pro tuto iniciativu velice důležitá. Také školy pro děti hrají velkou roli. Tady v Bruselu jsme daleko od občanů, ale školy mají možnost být s nimi v přímém kontaktu.

Q: Je vyžadována nějaká minimální velikost partnera, aby se mohl zapojit do NEB? Nebo výše zisku?

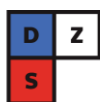
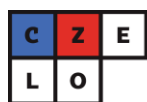
RR: Všechny informace jsou na webu, proces přihlášení je velice jednoduchý. Důležité je, aby daný subjekt vykonával aktivity mající něco společného s NEB, působení ve stejné oblasti ale nestačí. Dopad jednotlivých subjektů je relativní kritérium, záleží na škále, na jaké působí.

Q: Existuje více informací ohledně financí, délky projektu atp.?

RR: V současné době není známo konečné datum tohoto projektu. Co se týče financování, ze zdrojů EK budou poskytnuto několik milionů eur, ale v pozdější fázi budou členské státy zřejmě požádány o kombinované financování např. ze strukturálních nebo regionálních fondů.

Q: Původní Bauhaus se nelimitoval pouze na Evropu, bylo to celosvětové hnutí. Jak to bude s NEB? Mohou se projekty/lidé mimo EU zúčastnit? Budou možné nějaké specifické akce nebo partnerství?

RR: Ačkoliv má NEB ve svém názvu přívlastek *evropský*, cílem je vytvořit celosvětovou iniciativu a celosvětové hnutí. Proto jsou členy *high-level tabel* uskupení i architekt z Japonska a ekologický a sociální aktivista z Indie. Na události konané 22.–23.4. bude zorganizován debata u kulatého stolu

ohledně globálního rozměru této iniciativy. Co se týče partnerství, už několik mimoevropských institucí vyslovilo svůj zájem, např. Univerzita v Chicago. Mimoevropští partneři musí pouze prokázat, že mají nějaký vztah nebo vazbu k Evropě.

Q: Plánuje se v rámci NEB provést revoluci ve stavebnictví a urbanismu nebo se bude jednat spíše o pomalou evoluci?

RR: Revolucí bych to nenazvala, ale NEB snad bude moci mít přínos k transformaci stavebnictví. Klimatické cíle budou moci být totiž dosaženy pouze tehdy, pokud i stavebnictví bude usilovat o naplnění cílů zelené dohody.

